

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים נפיק (קידושין 5).

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
278

נזיר דף י"ב . יום שב"ק בשלח - י"ג שבט תשפ"ג

דף י"ב - ע"א

האומר לשליח 'צא וקדש לי אשה סתם' - אסור בכל הנשים שבעולם, שמא הן קרובותיה של זו שנתקדשה לו, שחזקה שליח עושה שליחותו. [ומן התורה מותר, שהולכים אחר הרוב, ואין דין האשה כקבוע, שאינו אלא כשהאיסור ניכר לעצמו וההיתר ניכר לעצמו. אלא קנס חכמים הוא כיון שלא פירש שיקדש לו את פלונית, ולכן האחרים שאין שייך לקנסם מותרים בכל הנשים, ואין חוששים שמא זו נתקדשה לזה].

קן סתומה שפרח ממנה גוזל אחד לאוויר העולם - יקח זוג לשני, אבל קן מפורשת אין לו תקנה, שאין ידוע איזו היא חטאת ואיזו עולה. ואף כשבעל הקן צריך קן לזיבה אחרת יכול ליקח גוזל, ואין חוששים שמא הוא אותו שפרח, ואין קונסים אותו כמו בשלח שליח לקדש - שדווקא באשה קנסו שדומה קצת לקבוע, ואפילו קידשה כשהיא בשוק כיון שהיא חוזרת לקביעותה דומה לקבוע.

שלח שליח לקדש לו אשה ואינו יודע איזה קידוש, מותר באשה שכל קרוביה הראויות להיאסר עליו היו מקודשות בשעה ששלח שלוחו לקדש, ואפילו אם נתגרשו אחר ששלחו קודם שקידש השליח, שאין אדם יכול למנות שליח אלא לדבר שיכול לעשות בעצמו בשעת מינוי השליחות.

דף י"ב - ע"ב

האומר לאשתו 'כל נדרים שתדורי מכאן עד שאבא יהיו קיימים' - לא אמר כלום, שהקמה בטעות היא שמא תדור בדבר שאי אפשר לו להקים, אמר: 'הרי הם מופרים' - לרבי אליעזר מופר, לחכמים אינו מופר.

האומר לאפוטרופוס: 'כל הנדרים שתדור אשתי מכאן עד שאבא ממקום פלוני הפר לה' - לרבי יאשיה אינו יכול להפר, שנאמר 'אישה יקימנו ואישה יפרנו', לרבי יונתן - שלוחו של אדם כמותו.

אין להוכיח מדברי רבי יאשיה ורבי יונתן שיכול אדם לעשות שליח להפר אף שהוא עצמו אינו יכול להפר - שמא סוברים כרבי אליעזר שהבעל יכול להפר קודם שנדרה.

משנה . האומר: 'חצי קרבנות נזיר עלי' - חייב להביא חצי מקרבנותיו של נזיר. 'קרבנות חצי נזיר עלי' - חייב להביא כל הקרבנות, שאין נזירות לחצאים. 'הרי עלי לגלח חצי נזיר' - לרבי מאיר: כיון שאמר 'הרי עלי לגלח', תפוס לשון ראשון וחייב בכל קרבנותיו. לחכמים: חייב בחצי קרבנותיו, כאומר 'חצי קרבנות נזיר עלי'.

נזיר דף י"ג . יום א' פרשת יתרו - י"ד שבט תשפ"ג

דף י"ג - ע"א

משנה . האומר: 'הריני נזיר לכשיהיה לי בן' ונולד לו בן - הרי הוא נזיר, נולדה לו בת או טומטום או אנדרוגינוס - אינו נזיר, ואין אומרים שלא נתכוין לבן ממש אלא שיהיה ממנו בנין. ואם אמר 'כשיהיה לי וילד' - אפילו נולד אחד מהנ"ל הרי הוא נזיר, ואין אומרים שהתכווין לוולד שחשוב בעיני בני אדם.

הפילה אשתו - לרבי יהודה אינו נזיר, כיון שספק אם היה בר קיימא ואין אדם מכניס עצמו לספק, לרבי שמעון ספק נזיר הוא, ולכן יתנה ויאמר: אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה, ואם לא הריני נזיר נדבה. חזרה וילדה - לרבי יהודה הרי הוא נזיר ודאי, לרבי שמעון כיון שכשהפילה נהג נזירות מספק, יאמר: אם הראשון היה בן קיימא נזירות הראשונה היתה חובה וזו נדבה, ואם לאו, הראשונה נדבה וזו חובה.

איבעיא: אמר 'הריני נזיר לכשיהיה לי בן', והפילה אשתו, והפריש קרבן, וחזרה וילדה מאותו הריון וילד קיימא - האם אפילו רבי יהודה מודה בזה, כיון שיש הוכחה גדולה שהוולד הקודם היה של קיימא, והקרבן קדוש ליאסר בגיזה ועבודה.

איבעיא: אמר 'הריני נזיר לכשיהיה לי בן', ושמע חבירו ואמר 'ועלי' - האם כוונתו שגם הוא נודר בנזיר כשייוולד לראשון בן, או כוונתו לקבל על עצמו להיות נזיר כשייוולד לעצמו בן. אם תמצא לומר כצד השני - אם אמר 'ואני', האם כוונתו שאוהב אני אותך וגם אני אהיה נזיר כשיהיה לך בן, או שהרי זה כאומר 'עלי' שכוונתו כשנולד לו. אם תמצא לומר כצד הראשון, יש להסתפק אם אמר 'הריני נזיר לכשיהיה לפלוני בן', ושמע חבירו ואמר 'ואני', כיון שלא בפניו אמר כן כוונתו כשייוולד לעצמו, או גם בזה כוונתו שאני אוהב

אותו כמו זה הנודר הראשון, וכשייוולד לו בן גם אני אהיה נזיר.

דף י"ג - ע"ב

שאינן שאלה לנזירות שמשון ודאי לא כיון לקבל עליו נזירות מעכשיו, כדי שלא יהא הפסק, או שאינו מקפיד בהפסקה.

איבעיא: אמר 'אהא כדורו של משה בז' אדר' - האם כוונתו כיום שמת, שמסתמא מחמת הצער קיבלו עליהם רבים נזירות, או כוונתו כיום שנולד משה, וקיבל עליו שמחה.

שנינו לעיל: אמר 'הריני נזיר כשיהיה לי בן, ונזיר', התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן, מניח את שלו ומונה את של בנו ואח"כ משלים את שלו, שהרי קיבל על עצמו קודם את של בנו. [אך כיון שמדובר בסתם נזירות שהיא ל' יום, לא יגלח ויביא קרבנותיו בגמר נזירות בנו, שא"כ לא ישאר לו מספיק ימים לגידול שער לנזירות שלו, אלא ימנה הנשאר לשלו, ואח"כ יביא שתי קרבנות].

דף י"ד - ע"ב

נצטרע באמצע נזירותו, שהדין הוא שימי חלוטו אין עולים למניין נזירות, ובאמצע ימי חלוטו נטמא במת - לרבי יוחנן סותר ימי נזירותו שמנה קודם ימי צרעתו, שהרי עומד באמצע נזירות, לריש לקיש אינו סותר, שימי הצרעת אינם ימי נזירות.

נזיר שמנה עשרים יום וגילחוהו ליסטים - צריך למנות שלושים יום עד שמגלח ומביא קרבנותיו, שאין גידול שער פחות משלושים יום. נטמא לאחר שנשלמו שלושים ימי נזירות, באמצע ימי השלמת גידול שער - לרב: אינו סותר ימי נזירותו אפילו לרבי יוחנן, כיון שכבר נשלמו ימי נזירותו, ואינם אלא ימי השלמת גידול שער. לשמואל: אפילו לריש לקיש סותר הכל, שלא אמר שאינו סותר אלא בשתי נזירות שונות, אבל כאן נזירות אחת היא.

נטמא לאחר שנזרק דם קרבנו קודם שיגלח: לרבי אליעזר שהתגלחת מעכב לסיים נזירותו - כנטמא בתוך ימי מלאות, וסותר ימיו הראשונים. לחכמים שאין תגלחת מעכב - נסתיים הנזירות בהבאת קרבנותיו, ומותר לשתות ביין ולטמאות למתים בלי גילוח, והפסיד מצות גילוח.

נזיר שכלו ימיו ועדיין לא הביא קרבנותיו (בסתם נזיר היינו ביום ל"א ואילך) - לוקה על הטומאה (אך אינו סותר). על התגלחת ועל היין - לרבי יוסי בן חנינא אינו לוקה, שרק בטומאה נאמר 'וטמא ראש נזרו' - אף שכבר שלמו ימי נזירות ואין נזירות תלויה אלא בראשו, והיינו שעדיין לא גילח על קרבנותיו. [אבל הביא קרבנותיו אף שלא גילח אינו לוקה לחכמים שאין תגלחת מעכבת - שכבר נסתיימה נזירותו], אבל לתגלחת ויין אין פסוק לרבות שלוקה עליהם אף בימים אלו. והגמרא פרכה את דבריו מברייתא ששנינו בה שאף על תגלחת ויין הוא לוקה.

נזיר דף ט"ו. יום ג' פרשת יתרו - ט"ז שבט תשפ"ג

דף ט"ו - ע"א

משנה. 'הריני נזיר לכשיהא לי בן ונזיר מאה יום' - נולד לו בן עד שבעים יום לנזירותו, חלה עליו נזירות בנו, וימנה שלושים יום, ועולים לו גם לנזירותו כיון שמובלעים השלושים בתוך המאה, ויגלח ויביא ב' קרבנות. נולד לאחר שבעים יום - יפסיק מנין נזירותו

דף י"ד. יום ב' פרשת יתרו - בשבט תשפ"ג

דף י"ד - ע"א

בעי רבא: אמר 'הריני נזיר לאחר עשרים יום ונזיר מעכשיו' - האם חלה מיד הנזירות שקיבל שניה, וימנה עשרים יום, ויניח מנין זה וימנה שלושים יום לנזירות הראשונה, ואח"כ ימנה עשרה ימים להשלים נזירות שהתחיל קודם, ואז יביא שתי קרבנות לשתי הנזירות. או כיון שאם יעשה כן לא נשאר אלא עשרה ימים להשלים נזירות הראשונה, מפרשים כוונתו שרוצה שעשרים ימים הראשונים יהיה מותר באיסורי נזיר, ורק אחר שישלים נזירות שקיבל ראשונה תתחיל נזירות השניה. [ומה שאמר שמקבלה 'מעכשיו' היינו שמקבל מעכשיו על לאחר כך].

אם תמצא לומר בנזירות מועטת שלא קיבל עליו נזירות בעשרים ימים הראשונים, בנזירות מרובה מהו, כגון 'הריני נזיר לאחר עשרים יום, ומעכשיו מאה יום', כיון שאם ימנה מעכשיו עשרים יום לנזירות של המאה, ויפסיק לסתם נזירות שהיא שלושים יום, יישאר להשלמת נזירות המאה שמונים יום, מסתבר שכוונתו שתתחיל נזירותו מיד, או שגם בזה כוונתו שלא יחול אלא לאחר חמישים יום - שאז ישלים נזירות סתם, ויהיו המאה יום רצופים. ואיבעיא זו נפשטה מברייתא ששנינו בה בפירוש שנזירות מאה יום חלה מעכשיו.

אם תמצא לומר בין בנזירות מרובה בין בנזירות מועטת חלה נזירותו מעתה, שאין הנזירות שחל לאחר עשרים נחשבת להפסק - כיון ששתי הנזירות שוות, יש להסתפק, אם אמר 'הריני נזיר לאחר עשרים יום, ונזיר עולם מעכשיו', שסתם נזירות שלאחר עשרים נחשבת הפסק באמצע נזירות עולם, ולכן שמא כוונתו היא שעכשיו יהא מותר ביין ובתגלחת ובטומאה, ולא תתחיל נזירות עולם אלא לאחר שיגמור הנזירות (והיינו לאחר נ' יום מעתה).

אם תמצא לומר הריני נזיר לאחר עשרים ונזיר עולם מעכשיו, חלה עליו מיד נזירות עולם, כיון שיכול להשאל על הנזירות שלאחר עשרים ולא יהיה הפסק באמצע נזירות עולם, יש להסתפק, אם אמר 'הריני נזיר שמשון לאחר עשרים, ונזיר סתם מעכשיו', כיון

דיברו לגבי נזירות שלו ובנו. ב. אין אומרים לגבי שימור מקצת היום ככולו, ומטמאה מדאורייתא למפרע, אלא טומאת התהום מותרת בקרבן פסח, שכשם שאם עבר על טומאת מת שבתהום ולא נודעה טומאתו רק לאחר הקרבת הפסח יצא ידי פסח, גם בזיבה שאין טומאתה נודעת אלא לאחר ההקרבה יצאה ידי פסח.

לדרך הראשונה בדעת רבי יוסי, שמקצת היום ככולו, זבה גמורה שייך רק בשופעת ג' ימים זה אחר זה, או שראתה שלשה ימים כל זמן שקיעת החמה, שאין מקצת היום לשימור.

הדרן עלך פרק הריני נזיר

נזיר דף ט"ז יום ד' פרשת יתרו - י"ז שבט תשפ"ג

פרק שלישי - מי שאמר

דף ט"ז - ע"א

משנה . מי שאמר 'הריני נזיר' מגלח יום שלושים ואחד, ואם גילח ביום שלושים יצא - לרב מתנא: מדאורייתא נזיר שלושים יום, ומעיקר הדין מגלח ביום השלושים שמקצת היום ככולו, אלא מדרבנן מגלח ביום שלושים ואחד. לבר פדא: מדאורייתא נזיר עשרים ותשעה יום, ולכן אם גילח ביום שלושים יצא, ולכתחילה יגלח ביום שלושים ואחד, גזירה משום המקבל נזירות 'שלושים' יום' שאסור לגלח ביום השלושים.

'הריני נזיר שלשים יום' - אם גילח ביום שלושים לא יצא, שקיבל עליו שלושים ימים שלמים. [ואף לרב מתנא שמקצת היום ככולו - כיון שגם נזיר סתם הוא נזיר ל' יום, הרי ייתר בלשונו באומרו שיהא נזיר 'שלושים יום', והרי זה כאומר 'שלושים יום שלמים'] .

מי שנזר שתי נזירות, מגלח הראשונה ביום ל"א, והשניה ביום ס"א (כנ"ל בנזירות אחת). ואם גילח הראשונה ביום ל' מגלח השניה ביום ס', ואם גילח השניה ביום נ"ט יצא - לרב מתנא: כיון שגילח ביום השלושים מיד מתחילה נזירות שניה, שמקצת היום ככולו, ויום השלושים עולה לו לכאן ולכאן, ולכן מגלח ביום שישים שהוא יום ל"א לנזירות שניה, ובדיעבד אם גילח ביום נ"ט שהוא יום שלושים יצא, שמקצת היום ככולו. לרב פדא: כיון שמדאורייתא נזיר רק כ"ט יום, כיון שגילח ביום השלושים מיד מתחילה נזירות שניה, ועולה לו יום השלושים לנזירות שניה.

'הריני נזיר' ונטמא ביום שלושים - לחכמים סותר את הכל (לרב מתנא מדאורייתא, לרב פדא מדרבנן) לרבי אליעזר אינו סותר אלא שבעה, שסבר מקצת היום ככולו, ומונה שבעה כדי שיביא קרבנו בטהרה.

'הריני נזיר שלושים יום' ונטמא ביום השלושים - סותר את הכל גם לרבי אליעזר, כיון שאמר בפירוש 'שלושים' יום היינו שלושים ימים בשלימות.

'הריני נזיר מאה יום' ונטמא ביום המאה - לחכמים סותר את הכל, לרבי אליעזר אינו סותר אלא שלושים יום, שדרש 'זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו' - אם נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר. נטמא ביום מאה ואחד - לחכמים סותר שלושים יום מדרבנן, כיון

וימנה שלושים יום לנזירות בנו, ושוב ימנה הימים החסרים להשלים נזירותו, ויגלח על שניהם לאחר שישלים כל המנין. [ובדעת הירושלמי יש להסתפק, האם בכל אופן ימי נזירות בנו עולים גם לנזירותו, אף שאינם מובלעים לגמרי].

נולד הבן ביום השבעים - לרב אותו היום עולה גם לנזירות בנו, שמקצת היום ככולו, ונמצא שיום השלושים ואחד לנזירות בנו שהוא יום תגלחתו והבאת קרבנותיו הוא ביום המאה לנזירותו, וכיון שעולה לו תגלחתו ביום זה לנזירות בנו עולה לו גם לנזירותו, ואינו צריך להמתין למחרת, כפי שהיה לולי נולד בנו. [כיון שמדאורייתא בכל אופן היה יכול לגלח ביום ק', שמקצת היום ככולו, ורק מדרבנן גזרו שימתין למחרת אטו מי שנזר ק' יום שלמים, ולכן באופן זה שמגלח לנזירות בנו העמידו על דין תורה שעולה תגלחתו גם לנזירות שלו].

דברי רב הם לא כתנא שבמשנתנו, אלא כתנא אחר - שבמשנתנו שנינו שאם נולד לאחר שבעים אין ימי נזירות בנו עולה לו לנזירותו, והיינו אף אם נולד הבן ביום ע"א, ואילו לרב גם אם נולד ביום ע"א מקצת היום עולה לנזירות בנו, ומסתיים שלשים ימי נזירות בנו ביום המאה - יחד עם נזירות עצמו, ומגלח על שניהם ביום ק"א. אלא בהכרח שיום הלידה אינו עולה לנזירות בנו, כיון שנמשך יום זה אחר ימי נזירות שלו [ורק במקבל על עצמו סתם נזירות, וגם נזירות כשנולד בנו, אם נולד ביום שהתחיל נזירותו עולה לו יום זה גם לנזירות בנו, ומובלעים שלשים ימי הנזירות שלו ושל בנו יחדיו - כיון הוא יום תחילת הנזירות. וכן אם סיים נזירותו יכול למנות שאר היום לנזירות הבאה, אבל כאן שהוא עדיין באמצע נזירותו נמשך יום זה אחרי הימים הקודמים], ואינו מתחיל למנות לנזירות בנו אלא למחרת, ולכן אם נולד ביום ע"א מונה מיום ע"ב ומסתיימת נזירות בנו ביום ק"א, ולכן אין עולים לו ימי נזירות בנו לנזירותו

דף ט"ו - ע"ב

קבר מתו לפני הרגל ג' ימים - מבטל דין שבעה [ולהלכה אפילו שעה אחת]. לבטל דין שלושים - לת"ק דווקא אם קבר מתו שמונה ימים קודם החג, שכבר נהג יום אחד שלושים, ואז מותר לספר לכבוד הרגל, ואם לא סיפר בערב הרגל אסור לספר אחר הרגל. לאבא שאול - די בשבעה ימים לבטל שלושים, שמקצת היום ככולו. ואף אם לא סיפר ערב הרגל מותר לספר אחר הרגל.

אין ליישב דברי רב (בעמוד א') לפי שיטת אבא שאול - שמא רק באבילות שהוא מדרבנן מיקל אבא שאול שמקצת היום ככולו, ועולה לו יום השביעי מקצתו לדין שבעה ומקצתו לדין שלושים, אבל לא בנזירות שהוא מדאורייתא.

שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה הפסח ביום השני, ואח"כ ראתה - אינה אוכלת קרבן פסח. לרבי יוסי אף שמטמאה משכב ומושב למפרע פטורה מלעשות פסח שני. ושני דרכים בטעמו: א. מדאורייתא מקצת היום ככולו, ונמצא שהפסח נעשה בטהרה, שכבר עשתה שימור, ואינה מטמאה למפרע אלא מדרבנן. וכן סובר רב אושעיא. ועל פי שיטה זו אמר רב

שהוא יום הבאת קרבנותיו, גזירה משום האומר 'הריני נזיר' ונטמא ביום השלושים שהוא יום הבאת קרבנותיו מעיקר הדין. לרבי אליעזר אינו סותר אלא שבע, שלא גזר יום מאה ואחד אטו יום השלושים, כיון שגם הנטמא ביום השלושים אינו סותר, כיון שסובר מקצת היום ככולו.

דף ט"ז - ע"ב

משנה . מי שנזר והוא בבית הקברות [או שהיה טמא], אפילו היה שם שלושים יום אינם עולים לו ממנין ימי הנזירות, ואינו מביא קרבן טומאה לאחר שנטהר. יצא ונטהר, וחזר ונכנס לבית הקברות אפילו בו ביום שנטהר, עולה לו יום זה מן המנין, ומביא קרבן טומאה. לרבי אליעזר דווקא אם נכנס ביום השני לטהרתו, שנאמר 'והימים הראשונים יפלו' - עד שיהיו לו ימים ראשונים בטהרה.

נזר בבית הקברות - לרבי יוחנן נזירות חלה עליו ולוקה, ואין צריך לחזור ולקבל עליו נזירות, **לריש לקיש** אין הנזירות חלה עליו, וכשיטהר צריך לקבל עליו נזירות מחמת נדרו. [ודי בקבלה מועטת, כגון 'הריני כמו שנדרתי'. ועובר בבל תאחר אם אינו מקבל עליו נזירות מיד כשיטהר], וראה להלן (דף י"ז). מסקנת פירוש מחלוקתם.

נדרים דף י"ז . יום ה' פרשת יתרו - י"ח שבט תשפ"ג

דף י"ז - ע"א

ברייתא: אין בין נזיר טהור שנטמא, למי שקיבל עליו נזירות בבית הקברות - אלא שהמקבל נזירות בטומאה יום שביעי שלו עולה לו למנין נזירות, כיון שאינו חייב בקרבנות ביום השמיני [ואף שעדיין טבול יום - טומאה קלה זו אינה מעכבת מלחול נזירותו], מה שאין כן נזיר שנטמא לא חלה עליו נזירות טהרה עד יום השמיני. [עיין להלן דף י"ח. שזה שיטת רבי, אך רבי יוסי ב"ר יהודה חולק].

מחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש בנזיר שקיבל עליו נזירות בעודו בבית הקברות הוא אם לוקה על טומאה, אך לכו"ע נזירות חלה עליו מיד, שאם לא כן איך חלה עליו נזירות ביום השביעי הרי לא קיבל עליו נזירות [שהרי התנא בברייתא שהובאה לעיל בא ללמד ההבדלים בן נזיר שנטמא לטמא מתחילתו, והיה צריך לפרט גם שטמא מתחילתו צריך לקבל עליו נזירות כשיטהר], אך לכו"ע לוקה על תגלחת ושתיית יין, ופרכו דברי ריש לקיש מברייתא ששנתה כדברי רבי יוחנן שלוקה גם על טומאה. **איבעיא אם נזיר בבית הקברות צריך שיעור שהייה למלקות**, כגון נזיר שנכנס לבית הקברות בשידה תיבה ומגדל, או טהור שנכנס בשידה תיבה ומגדל וקיבל שם נזירות, ובא חבירו והוריד מעליו המעזיבה, אם לומדים מהנטמא בבית המקדש שצריך שיעור שהייה כדי להלקותו. ונשארו בתיקו. אבל נזיר טהור שנכנס לבית הקברות, או שקיבל עליו נזירות בבית הקברות בוודאי אין צריך שהייה, שהרי התרו בו שלא יכנס או שלא יקבל עליו נזירות שם.

דף י"ז - ע"ב

איבעיא במקבל עליו נזירות בבית הקברות אם צריך גילוח ביום שיוצא מטומאה לטהרה, וכדין נזיר טהור שנטמא, או כשם שאינו מביא קרבן - שנתמעט מפסוק - כך גם אינו מגלח (ולהלן דף י"ח. נפשט האיבעיא).

ברייתא: כשם שמצינו בנזיר טהור שנטמא שאין ימי טומאה עולה למנין נזירות, אף מצורע מוחלט אין ימי חלוטו עולים לו, כיון שדומים במה שהם נטהרים מגלחים ומביאים קרבן, ואע"פ שאינם דומים לגמרי - שימי טומאה מבטלים הימים הקודמים מה שאין כן ימי חלוטו אינם מבטלים הימים הקודמים [כפי שדרשו להלן שרק טומאה סותרת ולא גילוח, וכמו כן - ולא צרעת], לומדים מטמא שקיבל עליו נזירות, שאף ששערו עומד להתגלח מחמת נזירות, אף על פי כן אין ימי טומאתו עולים לו למנין, קל וחומר לימי חלוטו שאין שערו עומד להתגלח מחמת נזירות - שהרי מגלח לצרעת ביום טהרתו, שאין ימיו עולים לו מן המנין. [אמנם ימי הסגרו ודאי עולים לו, שהרי אינו זקוק לגלח אחריהם]. ורצו לפשוט מכאן שטמא שקיבל עליו נזירות טעון גילוח אחר טהרתו, ודחו שהכוונה היא שאדרבה, כיון שאינו מגלח לאחר טהרתו, שערו עומד להתגלח בסיום הנזירות.

נזיר דף י"ח . יום ה' פרשת יתרו - י"ט שבט תשפ"ג

דף י"ח - ע"א

ברייתא: 'וטמא ראש נזרו וגלח ראשו ביום טהרתו' - דווקא נזיר טהור שנטמא טעון העברת שער והבאת ציפורים, ולא זה שקיבל נזירות בבית הקברות, שלולי המיעוט היינו אומרים שקל וחומר הוא מנזיר טהור שנטמא. ונפשטה האיבעיא (דף י"ז): שטמא שקיבל נזירות אינו צריך להתגלח קודם שמתחיל נזירות טהרה.

נאמר בנזיר שנטמא ונטהר 'זכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו ביום ההוא'

לרבי: ביום שמיני שהוא יום הבאת קרבנותיו, וכפשטות משמעות הפסוק.

לרבי יוסי בר יהודה ורבי אליעזר: ביום השביעי שהוא יום תגלחתו, ודרש זאת מיתור 'ביום ההוא' ולרבי - היתור מלמד שכבר מתחילת יום השמיני שכבר ראוי להביא קרבנות מתחיל נזירות טהרה, ואף קודם שהקריב. ואם לילה מחוסר זמן - מתחיל נזירות מהבוקר, ואם אינו מחוסר זמן - מתחיל מבלילה.

לחכמים: לאחר הקרבת חטאת, ואף קודם שהקריב אשם ועולה. אף שכל אשמות שבתורה מעכבות זו אינה מעכבת, שנאמר 'והזיר... והביא כבש בן שנתו לאשם' - קודם שהביא אשמו חלה נזירות טהרה. [ונצרך גם הלימוד מ'ביום ההוא', עיין בתוס'].

לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה: לאחר הקרבת חטאת ואשם. שדורש 'והזיר... והביא...' - אימתי הזיר כשהביא. אבל עולה אינה מעכב, ודורש זאת מיתור 'ביום ההוא'. ולחכמים א"צ פסוק שאין עולה מעכבת, כיון שבאה רק לדורון.

נטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי אינו מביא אלא קרבן אחד, נטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני - לרבי ורבי יוסי בר יהודה ורבי אליעזר: מביא קרבן על כל אחד ואחד, כיון שכבר חלה עליו נזירות טהרה, וכבר יצא לשעה הראוי להביא קרבן. לחכמים: אם נטמא קודם שהביא חטאת - מביא קרבן אחד, שהרי עדיין לא חלה עליו נזירות טהרה. לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה: אם נטמא קודם שהביא חטאתו ואשמו - מביא קרבן אחד, שהרי עדיין לא חלה עליו נזירות טהרה.